

Handelingsonbekwame personen: hoe kunnen we hen beschermen?

Op 1 september 2014 is de nieuwe wetgeving in werking getreden die de beschermingsmaatregelen voor meerderjarige kwetsbare personen hervormt. Onder kwetsbare personen worden onder meer personen verstaan die lijden aan dementie en personen met een mentale beperking.

De rode draad in de hervormde wetgeving is de voorrang van de zogenaamde buitengerechtelijke bescherming op het systeem van de gerechtelijke bescherming.

Buitengerechtelijke bescherming: zorgvolmacht

Iedereen kan, indien hij of zij wenst, zelf een regeling op maat uitwerken voor zijn bescherming en vertegenwoordiging op vermogensrechtelijk vlak. Deze bescherming wordt voorzien in een bijzondere volmacht die pas uitwerking krijgt op het moment dat u bijvoorbeeld fysiek en/of mentaal niet meer in staat bent om zelf beslissingen te nemen over uw vermogen. Deze bijzondere volmacht kan heel algemeen zijn (bijvoorbeeld voor al uw administratieve zaken) of specifiek (bijvoorbeeld voor de verkoop van een onroerend goed). Het is aan te raden om de zorgvolmacht notarieel te laten verlijden. Om ervoor te zorgen dat de bijzondere volmacht uitwerking blijft hebben nadat u bijvoorbeeld dementerend bent geworden, dient deze geregistreerd te worden in een centraal register bij de Koninklijke Federatie voor het Belgisch notariaat.

In principe gebeurt deze buitengerechtelijke bescherming zonder enige inmenging van de vrederechter. Uiteraard is het wel mogelijk om bij de vrederechter aan te kloppen bij misbruik of een interpretatieprobleem van de zorgvolmacht.

Gerechtelijke bescherming: bewind

Wanneer geen bijzondere volmacht is voorzien dan wel wanneer deze volmacht ontoereikend is (bijvoorbeeld indien de dementie erger is geworden), kan iedere belanghebbende de vrederechter verzoeken om een bewindvoerder aan te stellen om de persoon bij te staan dan wel te vertegenwoordigen bij bepaalde/alle handelingen. Nieuw is ook dat de bewindvoerder niet alleen bevoegd kan zijn over de goederen maar ook over de persoon. Zo kan de bewindvoerder de belangen behartigen van de beschermde persoon bij de keuze van de verblijfplaats of de verzorgingsinstelling.

Het is ook mogelijk om vooraf een "verklaring van voorkeur" te laten registreren waarin u aangeeft wie aangesteld moet worden als bewindvoerder, moest u in een situatie terechtkomen waarin bewind noodzakelijk wordt.

Bedoeling is alleszins dat de vrederechter een regeling "op maat" uitwerkt waarbij hij rekening houdt met een geneeskundige verklaring alsook met alle betrokken familie, ondersteunende diensten en instellingen rond de te beschermen persoon.

Nieuw is dat een Belgische private stichting ook kan aangesteld worden als bewindvoerder.

Wat met de bestaande regimes?

Vanaf 1 september 2014 is het onmogelijk om nog het statuut van "verlengde minderjarigheid", "gerechtelijk onbekwaamverklaring" en "bijstand van een gerechtelijk raadsman" opgelegd te krijgen. Als algemene regel geldt wel dat de nieuwe wetgeving geen wijzigingen aanbrengt aan de bestaande regimes van handelingsonbekwaamheid. Tijdens de volgende jaren zullen de bestaande regimes herwerkt worden naar het nieuwe regime "bewind".

**Wenst u meer informatie over successieplanning voor handelingsonbekwame erfgenamen,
vraag onze brochure aan op het nummer +32 (0)3 241 09 93.**

Antwerpen | Mortsel | Sint-Martens-Latem

Dierickx, Leys & Cie nv • Hoofdzetel Kasteelpleinstraat 44-46 BE-2000 Antwerpen
tel +32 (0)3 241 09 99 • BTW BE0413 564 943 • e-mail info@dierickxleys.be • www.dierickxleys.be